



**Retningslinjer
for børnebeskyttelse
*til frivillige i DRC Integration***

DRC DANSK
FLYGTNINGE
HJÆLP
Integration



Indhold

Hvorfor retningslinjer for børnebeskyttelse?
Formålet med retningslinjerne
Forebyggelse af overgreb på børn
Lovgivning

Særligt til dig der er frivillig

Rammer og grænsesætning for kommunikation
Rammer og grænsesætning for samvær
Rammer og grænsesætning for digital adfærd
Digitale krænkelse
Rapportering

Dette dokument er særligt til dig, som er frivillig i DRC Integration. Men også til dig, som på anden måde repræsenterer frivillighed i DRC Integration.



Retningslinjer for børnebeskyttelse

Hvorfor retningslinjer for børnebeskyttelse?

Hos DRC Integration ønsker vi, at alle børn som er i kontakt med DRC Integration kan føle sig sikre og trygge ved at deltage i vores frivillige projekter og aktiviteter. Det er DRC Integrations ansvar at forebygge overgreb på børn i vores regi. Derfor har vi udarbejdet en række forebyggende retningslinjer og værktøjer, der henvender sig til frivillige, koordinatore, ansatte og samarbejdspartnere, som er involverede i DRC Integrations frivilligaktiviteter. Herunder også en officiel procedure for rapportering og håndtering af eventuelle bekymringer og/eller brud på retningslinjerne.

Retningslinjerne tager udgangspunkt i **FN's Børnekonvention**, som er et internationalt sæt af regler, der skal sikre, at børn overalt i verden har samme rettigheder. Børnekonventionen gælder for alle under 18 år i Danmark og sikrer blandt andet børns ret til medbestemmelse, indflydelse, skolegang, fritid og ret til at beskyttes mod krig, misbrug, overgreb og udnyttelse.

”

Et overgreb på et barn er en overskridelse af barnets personlige grænser. Overgreb kan være fysiske, psykiske og følelsesmæssige krænkelser. De kan spænde bredt fra seksuelle krænkelser, verbale til fysiske overgreb, omsorgssvigt, udnyttelse og respektløs adfærd.

- Definition af overgreb fra **Børnekonventionen**

Formålet med retningslinjerne

DRC Integration ønsker at være en børnesikker organisation, hvor:

- Alle overgreb på børn anses for krænkelser af børns rettigheder.
- Alle børn har de samme rettigheder til udvikling, medinddragelse og beskyttelse.
- Ingen typer af overgreb på børn er acceptable – hverken fysiske, psykiske eller digitale.
- Alle involverede parter har ansvar for at overholde DRC Integrations retningslinjer for beskyttelse af børn i vores frivilligaktiviteter, herunder frivillige, koordinatore, ansatte og samarbejdspartnere.

Forebyggelse af overgreb på børn

DRC Integration vil sikre, at børn ikke udnyttes og misbruges i organisationens frivilligaktiviteter. Dette sikrer vi bl.a. ved at:

- Indhente **børneattest** på alle ansatte og frivillige, som fast arbejder med børn i DRC Integrations frivilligaktiviteter.
- Introducere alle ansatte og frivillige i DRC Integration til retningslinjerne for børnebeskyttelse (alle frivillige underskriver gennem Frivilligaftalen, at de vil følge retningslinjerne for børnebeskyttelse).
- Retningslinjerne for børnebeskyttelse er tilgængelige på DRC Integrations hjemmeside henvendt til frivillige.
- Alle ansatte og frivillige i DRC Integration har en *åben* dialog om, kender til og reagerer hensigtsmæssigt på spørgsmål og henvendelser om overgreb på børn.

§ Lovgivning

To vigtige paragraffer

Tavshedspligt

Alle frivillige skal overholde den generelle tavshedspligt. Der må derfor ikke videregives personlige oplysninger om børnene og deres familier til uvedkommende.

Denne pligt frafalder dog i de tilfælde, hvor der er givet samtykke til sparring om barnet (mellem en frivillig og barnets forældre, fagprofessionel, koordinator eller en ansat konsulent tilknyttet aktiviteten).

Samtykke omfatter således deling af person oplysninger om det konkrete barn, som sagen omhandler (både skriftlig og mundtlig). Tavshedspligten frafalder også ved **oplysningspligten, (GDPR) og underretningspligten.**

Underretningspligt

En underretning betyder, at du som frivillig skal videregive viden eller observationer om bekymringer for et barn til de sociale myndigheder (f.eks. vanrøgt, vold, mishandling, seksuelle overgreb eller børn der lever under kritiske forhold).

Underretningen har til formål at informere de sociale myndigheder om at et barn, som du har kendskab til, har behov for hjælp. Der er ingen formelle krav til, hvordan en underretning skal være. Kontakt den regionale konsulent eller projektleder, som er tilknyttet den aktivitet, du er frivillig i, hvis du er i tvivl. Han/hun vil hjælpe dig med at kontakte de sociale myndigheder.

Alle borgere i Danmark er omfattet af den almindelige underretningspligt, og det betyder derfor, at du som frivillig altid er omfattet af den almindelige underretningspligt. Fagpersoner der udøver offentlig tjeneste eller offentligt erhverv er omfattet af en skærpet underretningspligt.

Rammer og grænsesætning



Rammer og grænsesætning

Kommunikation

Vær klar, inkluderende og anerkendende i din kommunikation med børn.

Undgå sarkasme, sort humor og ironi, da det kan opfattes som mobning. Vær opmærksom på ikke at have et tvetydigt sprog, som kan misforstås af barnet.

Vær opmærksom på, at din verbale og nonverbale kommunikation er samstemmende. Dvs., at dét du siger, skal stemme overens med dét, du gør. Det skaber forudsigelighed og trykthed.

Brug aldrig uhensigtsmæssigt sprog eller adfærd, som krænker, diskriminerer eller er kulturelt upassende og dermed overskrider børns rettigheder.

Bevar en respektfuld tone, og en åben dialog med (og om) barnets forældre.

Sørg for, at børnenes forældre har adgang til din kommunikation med barnet (på sociale og andre medier).

Udlevér kun dit private telefonnummer, adresse eller e-mail til børnene eller deres forældre, hvis det er nødvendigt, og hvis aktiviteten kræver det. *Kontakt din regionale konsulent eller projektleder, hvis du er i tvivl.*



Rammer og grænsesætning

Samvær

- **Husk**, at vi alle har individuelle grænse og derfor kan fysisk kontakt opfattes som grænseoverskridende.
- **Vær** derfor opmærksom på, hvordan du er fysisk til stede med barnet og på barnets reaktion.
- **Undlad** at kysse barnet. Det kan dog være i orden at give barnet et knus eller lade det sidde på skødet, men afstem alder og situation (eks. trøst eller hygge). Det bør dog kun ske på barnets initiativ.
- **Vær åben** om, hvordan du omgås barnet i aktiviteten, og tal med dine medfrivillige om det. Åbenhed og dialog kan reducere risikoen for ubevidste overgreb eller krænkelse.
- **Generelt** frarådes det, at frivillige eller medarbejdere i DRC Integrations frivilligaktiviteter er alene med ét eller flere børn. Der er dog undtagelser f.eks. i det fagprofessionelle arbejde og i særlige aktiviteter, hvor dét at være alene med barnet er et element i den pædagogiske metode, der anvendes.
- **Undlad** som frivillig at invitere børn alene hjem til dig selv, medmindre børnene er udsat for en akut risiko, der skal håndteres straks.
- **Stop**. Hvis, barnet siger stop, skal det *altid* høres og respekteres. Aktiviteten og samværet vil altid øjeblikkeligt kunne stoppes på barnets initiativ.
- **Børn og unge** kan begå overgreb mod hinanden. Denne overvejelse skal indgå i tilrettelæggelsen af frivilligaktiviteterne. F.eks. i planlægning af samarbejdsgrupper eller uobserverede samarbejdsopgaver.
- **Inddrag** gerne børnene (aldersvarende) i aktiviteter, planlægning og udvikling, hvor det er muligt. Således respekteres deres (børne)konventionssikrede demokratiske rettigheder og ret til medindflydelse.
- **Sæt** din grænse tydeligt, men venligt. Det er ok at sige fra over for børn og unge, som overskrider *dine* personlige grænser.



Rammer og grænsesætning Digital adfærd

Den hurtige udvikling af sociale medier og online platforme både udfordrer og forandrer børn og unges måder at kommunikere og agere på. Blandt DRC Integrations frivilligaktiviteter tilbydes hjælp på forskellige online platforme, og i den forbindelse har vi formuleret nogle gode råd for digital adfærd. Det handler om, hvordan man bruger online platforme, hvad man gør, hvis man oplever noget grænseoverskridende, og hvordan man holder en god tone og et anerkendende sprog. Som frivillig kan du nemlig være med til at forebygge digitale krænkelser og sikre god adfærd.

- **Skab** tryghed og tillid. Fortæl lidt om dig selv, så barnet føler sig tryk fra start.
- **Husk** at skriftsprog nemt kommer til at virke hårdt, fordi man ikke kan aflæse ansigtsudtryk.
- **Overvej** nøje al kommunikation, der sendes ud online. Beskeder og billeder bliver delt hurtigt, og man kan ikke umiddelbart trække dem tilbage, når de først er delt.
- **Inddrag** gerne forældrene online. Vi ser det som en fælles opgave mellem den frivillige, barnet og forældrene at hjælpe barnet. Forældrene har bedre mulighed for at støtte op om deres barns læring, hvis online-hjælpen er åben og gennemsigtig.
- **Overhold** alderskravet på sociale medier. På Facebook er det f.eks. 13 år.
- **Husk**, at du ved oprettelse af private grupper på f.eks. Facebook, skal holde gruppen lukket for uvedkommende.
- **Undgå** ”venskaber” med børn og forældre på sociale medier.
- **Undlad** at uploade billeder af børnene på de sociale medier, da billederne bliver offentligt eje, når først de ligger online. Hvis du skal dele billeder, så spørg altid først om det overskrider barnets grænser og få forældrenes tilladelse.
- **Sæt** dig ind i lovgivningen om digitale krænkelser. Læs mere på side 11.

Rammer og grænsesætning

Digital adfærd



Foto/billede samtykke

Hvis du tager billeder, skal du sørge for at få et informeret samtykke fra de personer, som optræder synligt på billederne. Det er ofte nok med et mundtligt samtykke med vidne, men hvis billederne skal bruges i større omfang, er det en god idé at få samtykket på skrift. Hvis du tager billeder af børn, skal du altid få et skriftligt samtykke fra forældre eller værge.

I vores værktøjskasse på hjemmesiden, kan du downloade en [fototilladelse](#)

Digitale krænkelser

Digitale krænkelser betyder helt konkret "krænkelser, der sker på internettet". Krænkelser hvor en person (både børn, unge og voksne) føler sig krænket af andre personer på nettet. Børns Villkår har samlet en beskrivelse af typiske former for digitale krænkelser på deres hjemmeside. [Læs mere om ulovlig billed- og videodeling, grooming og sexafpresning.](#)

På samme side kan du også læse meget mere om gældende lovgivning på området. Red Barnet tilbyder også rådgivning til børn og unge om livet på nettet på deres side [SletDet](#).

Rapportering

hvis mistanken opstår

Hvis du som frivillig i DRC Integration oplever et brud på retningslinjerne for børnebeskyttelse, eller hvis du har mistanke, viden eller en bekymring om overgreb på et barn (fysiske, psykiske og følelsesmæssige krænkelser, seksuelle krænkelser, verbale eller fysiske overgreb, omsorgssvigt, udnyttelse og respektløs adfærd), så bør du straks indrapportere dette til os.

For at sikre at du som frivillig, koordinator, ansat eller samarbejdspartner ved hvilke skridt, der skal tages, hvis der opstår mistanke om, at et barn udsættes for krænkende adfærd i én af vores frivilligaktiviteter, har vi i DRC Integrations frivilligregi etableret en særlig børnefaglig proces. Her kan frivillige, ansatte, forældre og børn indgive en bekymring og/eller en mistanke om en overtrædelse af retningslinjerne for børnebeskyttelse, som er begået i DRC Integrations frivilligaktiviteter. Vi tager alle henvendelser alvorligt og følger umiddelbart op på alle henvendelser. Al overtrædelse af retningslinjerne kan derfor have ansættelsesretlige konsekvenser for den pågældende ansatte og kan i forhold til frivillige føre til bortvisning og/eller politianmeldelse.

Både frivillige, ansatte, børn og forældre tilbydes faglig sparring (evt. supervision) fra et relevant sammensat børnefagligt team, samt fagprofessionel dialog med frivilligaktivitetens tilknyttede konsulent/projektleder. Herigennem afklares det rette behov for opfølgning.

I rapporteringsprocessen for frivillige, kan du se hvad, hvornår og hvem, der skal have besked, og hvem der har handleansvar ved mistanke eller bekymring om svigt, overgreb eller krænkelser.



Rapporteringsproces

